

Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork

Jaarrekening 2020

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Algemeen	3
Resultaat	5
Financiële positie	6
Jaarrekening 2020	
Jaarrekening	7
Balans per 31 december 2020	8
Staat van baten en lasten over 2020	10
Kasstroomoverzicht 2020	11
Waarderingsgrondslagen	12
Toelichting op de immateriële vaste activa	14
Toelichting op de materiële vaste activa	14
Toelichting op de balans	15
Toelichting op de passiva	17
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	20
Toelichting op de staat van baten en lasten	21
Overige gegevens	
Bezoldiging directie	26
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	27

ALGEMENE GEGEVENS

Statutaire naam, rechtsvorm en vestigingsplaats

De Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork is opgericht in 1981 en ingeschreven in Handelsregister bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41017933.

De stichting is gevestigd in Hooghalen, Gemeente Midden-Drenthe.

Missie

Kamp Westerbork werd in 1939 door de Nederlandse overheid opgericht als Centraal Vluchtelingenkamp, en in 1942 door de bezetter in gebruik genomen als *Durchgangslager*. Van 1945-1948 deed kamp Westerbork dienst als interneringskamp voor van de collaboratie verdachte Nederlanders en enkele Duitsers. Na de onafhankelijkheid van Indonesië werden hier tussen 1950 en 1951 Indische Nederlanders opgevangen. Vanaf 1950 bewoonden Molukkers het inmiddels tot woonoord Schattenberg omgedoopte kamp dat in 1971 werd gesloopt. In 1983 werd het Herinneringscentrum Kamp Westerbork geopend.

Herinneringscentrum Kamp Westerbork vertelt het gelaagde verhaal van deze historische plek. Centraal staat de periode van het *Durchgangslager*. Van de 107.000 Joden, Sinti, Roma en verzetsmensen die vanuit Nederland werden weggevoerd, werden meer dan 100.000 personen via Westerbork gedeporteerd. Van hen werden 102.000 door de nazi's vermoord.

Het Herinneringscentrum contextualiseert vanuit de historische plek een van de grootste genocides uit de Westerse geschiedenis naar de tijd waarin we nu leven met vaste en tijdelijke tentoonstellingen, een kenniscentrum, bijeenkomsten, educatieve activiteiten en persoonlijke verhalen.

Daarbij staan de **kernwaarden** waardigheid, authenticiteit, verbinding en zingeving centraal.

Bestuur/directie

Met ingang van 1 juli 2019 wordt het bestuur van de stichting gevormd door mevrouw G.N. Verschoor.

Raad van toezicht

De Raad van toezicht bestaat uit:

- mevrouw B.J. Minco (voorzitter)
- de heer H.J Peters (secretaris/penningmeester)
- mevrouw K.M. Pattipilohy (lid)
- de heer P.E.J. den Oudsten (lid)
- de heer mr. R.E. Vis (lid)

Raad van advies

Naast de Raad van toezicht kent het Herinneringscentrum ook een maatschappelijk breed samengesteld adviescollege. Voorzitter van de Raad van advies is de heer mr. P.J. Wolthers.

Toelichting resultaat

Het jaar 2020 is afgesloten met een positief resultaat uit normale bedrijfsuitoefening van €16.111 negatief (begroot € 0).

De totale baten van het jaar 2020 bedroegen € 2.435.986 (begroot € 2.397.900)

De totale lasten van het jaar 2020 bedroegen € 2.452.097 (begroot € 2.397.900)

Wij kijken terug op een bijzonder jaar met een indrukwekkende lezing van de 102.000 Namen in januari 2020. Daarnaast werden we in 2020 ook geconfronteerd met de gevolgen van Corona. Daardoor moest het vele weken dicht en konden we in de zomer slechts een beperkt aantal bezoekers ontvangen door de maatregelen van de anderhalve-meter samenleving.

De herdenking op 4 mei kon niet op de gebruikelijke wijze plaatsvinden en is vormgegeven als podcast.

De viering van 75 jaar bevrijding op 12 april 2020 is in eerste instantie verplaatst naar 13 september.

Ook dit kon geen doorgang vinden. Op 11 april 2021 is dit alsnog gevierd met een ingetogen maar zeer waardevolle herdenking die live op televisie werd uitgezonden.

De gevolgen van Covid-19 voor onze bedrijfsvoering werden voor een deel gecompenseerd met aanvullende subsidies en bijdrages. De overige bedrijfsopbrengsten a.g.v. Corona bedroegen € 396.523. Gedurende het boekjaar 2020 heeft Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork een bijdrage van € 1.250.000 van de NS ontvangen vanuit de collectieve uiting van erkenning van het leed en lot van de grote groep getransporteerde gevangenen die geen aanspraak (meer) kan maken op individuele financiële tegemoetkoming. Deze financiële bijdrage moet ten goede komen aan educatie, gericht op jongeren met gebruik van moderne technologie en is daarom beklemd in een bestemmingsfonds.

Positief resultaat: oorzaken

Door Corona bleven onze entree-opbrengsten achter bij de begroting. Maar kregen wij van overheidswege tegemoetkoming inzake de gevolgen voor onze bedrijfsvoering van Corona.

Daarnaast hebben wij op een groot aantal posten bezuinigd door nieuwe afspraken met leveranciers te maken, geen nieuwe personeel aan te nemen en kritisch te kijken naar onze kosten.

Negatief resultaat: maatregelen

In 2019 werd een start gemaakt met de verzakelijking van de organisatie. Het is onze wens om de komende jaren een buffer aan te leggen met een eigen vermogen van minstens 10% om tegenvallers beter te kunnen opvangen. De fondsenwerving wordt geprofessionaliseerd en geïntensiveerd om projecten, waaronder de vernieuwbouw en de herinrichting van de historische plek, te kunnen financieren en te borgen voor de toekomst.

Dit heeft in 2020 een vervolg gekregen.

Overige toelichting

Het personeelsbestand is in 2020 gedaald met 2,4 fte. Het ziektepercentage was 2,77%.

Reden hiervan was enkele langdurende ziektegevallen. Het kort verzuim is beperkt.

De huisvestingskosten vielen lager uit dan begroot omdat het geplande schilderwerk op verzoek van de schilder is uitgesteld naar 2021.

De automatiseringskosten zijn veel hoger dan begroot omdat de apparatuur geleased wordt en deze kosten sterk toenemen. In 2021 wordt overgegaan naar een andere leverancier, wat een aanzienlijke kostenbesparing gaat opleveren.

De directie heeft besloten om het negatieve resultaat ten laste te brengen van de reserve.

Toekomst

Op het moment dat het museum weer open mag gaan in 2021 hopen wij net als in 2020 weer veel Nederlanders te ontvangen die op vakantie zijn in eigen land.

Financieel hebben wij de tegemoetkoming inzake Corona van het Monderiaanfonds voor 96% en het vfonds (100%) mogen meenemen naar 2021. Dit maakt dat wij de toekomst vol vertrouwen tegemoet zien.

RESULTAAT

In euro's

Ontwikkeling van baten en lasten

Zoals blijkt uit de staat van baten en lasten bedraagt het resultaat uit normale bedrijfsuitoefening -16.111 euro (2019: -379.093 euro).

Teneinde inzicht te geven in de ontwikkeling van het resultaat over 2020 volgt hierna een overzicht gebaseerd op de staat van baten en lasten 2020 met ter vergelijking de staat van baten en lasten over 2019. Baten en lasten zijn hierbij uitgedrukt in gehele euro's en in een percentage van de netto-omzet.

	2020		2019	
	€	%	€	%
Baten	2.435.986	100%	2.502.894	100%
Bedrijfslasten				
- Lonen en salarissen	813.263	33%	850.267	34%
- Sociale lasten	219.411	9%	194.683	8%
- Pensioenlasten	103.121	4%	114.725	5%
- Afschrijvingen	100.147	4%	78.930	3%
- Overige personeelskosten	124.446	5%	179.699	7%
- Huisvestingskosten	202.965	8%	181.036	7%
- Verkoopkosten	18.900	1%	40.832	2%
- Exploitatiekosten	631.630	26%	906.549	36%
- Kantoorkosten	133.319	5%	132.353	5%
- Algemene kosten	68.217	3%	26.413	1%
- Gerhardt en Mieke Meijer educatiefonds	33.025	1%	159.440	6%
	2.448.444	101%	2.864.927	114%
Bedrijfsresultaat	-12.458	-1%	-362.033	-14%
Financiële lasten	-3.653	0%	-17.060	-1%
Resultaat uit normale bedrijfsuitoefening	-16.111	-1%	-379.093	-15%
Bijzondere baten	1.250.000		-	
Resultaat voor resultaatbestemming	1.233.889		-379.093	

Financiële positie

In euro's

Uit de balans is de volgende financieringsstructuur af te leiden:

	31-12-2020		31-12-2019	
	€	%	€	%
Beschikbaar op lange termijn:				
Eigen vermogen	1.215.727	56,4	-44.336	-8,0
- Langlopende schulden	173.037	8,0	177.982	32,0
	<u>1.388.764</u>	<u>64,4</u>	<u>133.646</u>	<u>24,0</u>
Waarvan vastgelegd op lange termijn:				
- Immateriële vaste activa	43.631	2,0	82.184	14,8
- Materiële vaste activa	95.647	4,4	126.826	22,8
	<u>1.249.486</u>	<u>58,0</u>	<u>-75.364</u>	<u>-13,5</u>
Werkkapitaal				
Dit bedrag is als volgt aangewend:				
- Voorraden	19.955	0,9	76.277	13,7
- Vorderingen en overlopende activa	96.471	4,5	142.875	25,6
- Liquide middelen	2.038.688	94,6	337.868	60,7
	<u>2.155.114</u>	<u>100,0</u>	<u>557.020</u>	<u>100,0</u>
Af: Kortlopende schulden en overlopende passiva	905.626	42,0	632.384	113,5
	<u>1.249.486</u>	<u>58,0</u>	<u>-75.364</u>	<u>-13,5</u>
Werkkapitaal				

JAARREKENING 2020

BALANS PER 31 december 2020

(na resultaatbestemming)

In euro's

		<u>2020</u>	<u>2019</u>
Vaste activa			
Immateriele vaste activa	(1)	43.631	82.183
Materiële vaste activa		<u>95.647</u>	<u>126.826</u>
		139.278	209.009
Vlottende activa			
Vorraden	(2)	19.955	76.277
Vorderingen	(3)		
- Debiteuren		2.291	13.371
- Vorderingen op groepsmaatschappijen		36.475	10.839
- Vorderingen op belastingen		17.786	7.699
- Overlopende activa		<u>39.919</u>	<u>110.966</u>
		96.471	142.875
Liquide middelen	(5)	2.038.688	337.868
Totaal activa		<u>2.294.392</u>	<u>766.029</u>

BALANS PER 31 december 2020

(na resultaatbestemming)

In euro's

		<u>2020</u>	<u>2019</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen	(6)		
* Vrij besteedbaar vermogen			
- Overige reserves		205.956-	214.176-
* Egalisatiereserve			
- Egalisatiereserve instellingssubsidie HcKW		2	1
- Egalisatiereserve instellingssubsidie LSG		<u>26.172</u>	<u>-</u>
		179.782-	214.175-
* Bestemmingsfondsen			
- Gerhardt en Mieke Meijer Educatiefonds		130.009	163.034
- Leo-Salo-Leo fonds		15.500	6.805
- Fonds NS-gelden		<u>1.250.000</u>	<u>-</u>
		1.395.509	169.839
Langlopende schulden	(7)	173.037	177.982
Kortlopende schulden	(8)		
- Aflossingsverplichtingen		44.945	44.891
- Schulden aan leveranciers		70.844	164.646
- Schulden ter zake van pensioenen		1.582	18.166
- Belastingen en premies sociale verzekeringen		65.919	75.794
- Overige schulden en overlopende passiva		<u>722.338</u>	<u>328.886</u>
		905.628	632.383
Totaal passiva		<u><u>2.294.392</u></u>	<u><u>766.029</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

In euro's

		<u>2020</u>	Begroting 2020	<u>2019</u>
Baten	(10)			
Baten uit normale bedrijfsvoering		2.039.463	2.397.900	2.502.894
Overige bedrijfsopbrengsten -Corona		<u>396.523</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Som der baten		2.435.986	2.397.900	2.502.894
Bedrijfslasten				
- Lonen en salarissen	(11)	813.263	932.000	850.267
- Sociale lasten	(12)	219.411	190.000	194.683
- Pensioenlasten	(13)	103.121	115.000	114.725
- Afschrijvingen vaste activa	(14)	100.147	40.000	78.930
- Overige personeelskosten	(15)	124.446	143.500	179.699
- Huisvestingskosten	(16)	202.965	225.000	181.036
- PR-kosten	(17)	18.900	41.000	40.832
- Exploitatiekosten	(18)	631.630	507.000	906.549
- Kantoorkosten	(19)	133.319	128.000	132.353
- Algemene kosten	(20)	68.217	18.500	26.413
- Gerhardt en Mieke Meijer educatiefonds	(21)	<u>33.025</u>	<u>31.000</u>	<u>159.440</u>
Som der bedrijfslasten		2.448.444	2.371.000	2.864.927
Bedrijfsresultaat		-12.458	26.900	-362.033
Financiële baten en lasten	(22)	<u>3.653</u>	<u>26.900</u>	<u>17.060</u>
Resultaat uit normale bedrijfsuitoefening		-16.111	-	-379.093
Bijzondere baten	(23)	<u>1.250.000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Resultaat voor resultaatbestemming		1.233.889	-	-379.093
Resultaat bestemming				
- Naar Leo-Salo-Leo fonds		-505		
- Naar fonds NS-gelden		-1.250.000		
- Van Gerhardt en Mieke Meijer educatiefonds		<u>33.025</u>		
Resultaat na resultaatbestemming		16.409		

Dit resultaat wordt toegevoegd aan de overige reserve.

KASSTROOMOVERZICHT 2020

In euro's

	2020
Bedrijfsresultaat	12.458-
Bijzondere baten	1.250.000
Aanpassingen voor:	
Afschrijvingen	100.147
Onttrekking vooruitontvangen subsidie vernieuwbouw	4.349
Dotatie egalisatiereserve LSG	26.172
	<u>130.668</u>
Veranderingen in werkkapitaal	
Vorraden	56.322
Vorderingen	46.404
Kortlopende schulden (excl. Banken)	273.245
	<u>375.971</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>1.744.181</u>
Betaalde interest	3.653-
	<u>3.653-</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>1.740.528</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	
Investeringsen vaste activa	34.765-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>34.765-</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	
Lease John Deere	4.944-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>4.944-</u>
Mutatie geldmiddelen	<u>1.700.819</u>
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:	
Stand per 1 januari	337.868
Mutatie boekjaar	1.700.819
Stand per 31 december	<u>2.038.688</u>

Toelichting op de jaarrekening

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de geldende wettelijke bepalingen en met in achtname van de voorschriften volgens Richtlijn 640 van de Raad voor de Jaarverslaggeving inzake organisaties zonder winstoogmerk.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Het eigen vermogen van de stichting wordt onderverdeeld in reserves en fondsen. Bestemmingsfondsen betreffen middelen die zijn verkregen en zullen worden besteed conform een door derden aangegeven specifieke bestemming. Bestemmingsreserves zijn, door het bestuur bepaald, in hun bestedingsmogelijkheid beperkt en betreffen geen verplichtingen. Het bestuur kan de beperking zelf opheffen.

Ter vergelijking zijn de cijfers van de goedgekeurde begroting over het huidige jaar en de realisatie van voorgaande jaar opgenomen.

In het bestuursverslag is een toelichting opgenomen over de realisatie.

Verbonden partijen

De exploitatie van het museumcafé is ondergebracht bij Stichting Faciliteiten Herinneringscentrum Kamp Westerbork. Aan deze verbonden partij worden kosten doorbelast inzake huur en facilitaire voorzieningen. I.v.m. de bedrijfseconomische gevolgen van het Covid-19 virus zijn in 2020 maar 50% van de kosten doorbelast.

Continuïteitsveronderstelling

De stichting heeft in het boekjaar 2020 te kampen met de gevolgen van het 'Corona-virus'. Op last van de overheid moesten we de deuren sluiten op 13 maart 2020 tot met 31 mei en van 5 november tot en met 18 november en vanaf 16 december 2020. Momenteel is het nog niet duidelijk wanneer in 2021 er weer bezoekers mogen worden ontvangen. Dit heeft voor de rechtspersoon geresulteerd in een forse omzetzaling. Deze situatie is onderkend en er zijn maatregelen genomen om deze situatie het hoofd te bieden. Het Herinneringscentrum kamp Westerbork heeft gebruik gemaakt van alle met diverse partijen (gemeente, provincie en rijksoverheid) over aanvullende steun. Sinds 1 juni wordt het protocol van de Museum-vereniging gevolgd, hetgeen verplicht is om weer open te kunnen zijn in Corona-tijd. Er wordt gewerkt met een reserveringssysteem met tijdsloten. Toch kunnen we vanwege de Coronamaatregelen (anderhalvemetermaatregelen) beduidend minder bezoekers ontvangen dan normaal.

Op basis van deze bijdragen en ontwikkelingen zijn wij ervan overtuigd dat het voortbestaan van de stichting geen gevaar loopt. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

(Im)materiële vaste activa

De (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of vervaardigingskosten verminderd met afschrijvingen bepaald op basis van de geschatte levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde en fiscale fiscaliteiten rondom willekeurige afschrijving. De kostprijs wordt verminderd met cumulatieve bijzondere waardeverminderingen (naast afschrijvingen). De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de aanschaffingswaarde of vervaardigingskosten. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voorraden

Voorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijke geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Egalisatiereserve exploitatiesubsidie

De egalisatiereserve exploitatiesubsidie wordt gevormd op grond van de Subsidieregeling VWS-subsidies. De maximale toegestane egalisatiereserve is 10% van de jaarlijkse instellingssubsidie. Gezien het positieve resultaat is de dotatie over 2020 verwerkt in 2020.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en de kosten en andere lasten van het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen. Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, de kortlopende schulden aan kredietinstellingen en de vlottende effecten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

In euro's

1. VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

	Software
<i>Stand 1 januari 2020</i>	
- Cumulatieve aanschafwaarde	116.826
- Cumulatieve afschrijvingen	34.643
Boekwaarde	82.183
<i>Mutaties boekjaar</i>	
- Investerings	
- Afschrijvingen	38.552
Totaal mutaties	-38.552
<i>Stand 31 december 2020</i>	
- Cumulatieve aanschafwaarde	116.826
- Cumulatieve afschrijvingen	73.195
Boekwaarde	43.631

Afschrijvingspercentage

33%

Materiële vaste activa

	Inventaris
<i>Stand 1 januari 2020</i>	
- Cumulatieve aanschafwaarde	459.826
- Cumulatieve ontvangen subsidie	-189.967
- Cumulatieve afschrijvingen	-143.033
Boekwaarde	126.826
<i>Mutaties boekjaar</i>	
- Investerings	30.416
- Investerings vernieuwbouw	4.349
- Afschrijvingen	-61.595
- Ontvangen voorschot subsidie vernieuwbouw	-4.349
- Desinvestering aanschafwaarde	68.803
- Desinvestering afschrijvingen	-68.803
Totaal mutaties	-31.179
<i>Stand 31 december 2020</i>	
- Cumulatieve aanschafwaarde	425.788
- Ontvangen subsidie	-194.316
- Cumulatieve afschrijvingen	-135.825
Boekwaarde	95.647
Afschrijvingspercentage	10 - 33%

Het pand gelegen aan Oosthalen 8 te Hooghalen is eigendom van Herinneringscentrum Kamp Westerbork en destijds geheel gebouwd met donaties en is toen niet geactiveerd.
De WOZ waarde van het pand bedraagt € 2.574.000.

Voor de geplande vernieuwbouw zijn sinds 2017 kosten gemaakt voor de architect en het wijzigen van het bestemmingsplan. In 2019 is van VWS een voorschot op de toegezegde vernieuwbouw subsidie (1 milj. euro) ontvangen van € 300.000. De reeds gemaakte kosten zijn verrekend met het voorschot.
Het resterende voorschot, € 106.000, is geboekt als vooruitontvangen subsidie.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

In euro's

VLOTTENDE ACTIVA

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
2. Voorraden		
- Voorraad publicaties derden	8.860	25.308
- Voorraad eigen publicaties	6.567	32.900
- Voorraad overig materiaal	5.579	22.084
Totale voorraad	<u>21.006</u>	<u>80.292</u>
- Voorziening incurante voorraden	-1.051	-4.015
	<u>19.955</u>	<u>76.277</u>

Er is een voorziening voor incurantheid opgenomen van 5% van de voorraad.

3. Vorderingen

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
Debiteuren		
- Debiteuren	2.291	13.371
- Voorziening debiteuren	-	-
	<u>2.291</u>	<u>13.371</u>

Voor eventuele oninbaarheid van vorderingen ouder dan 30 dagen kan een voorziening worden getroffen.
Dit is niet noodzakelijk in 2020.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Vorderingen op groepsmaatschappijen		
Stand per 1 januari	10.839	22.896
Mutaties boekjaar	25.168	-12.391
	<u>36.007</u>	<u>10.505</u>
Rente	468	334
Stand per 31 december	<u>36.475</u>	<u>10.839</u>

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
- Omzetbelasting	17.786	7.699

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
Overige vorderingen en overlopende activa		
- Vooruitbetaalde kosten	32.994	22.742
- Nog te ontvangen subsidies	2.600	55.820
- Nog te ontvangen facturen	-	6.918
- Nog te ontvangen bedragen	554	22.530
- Vorderingen op personeel	3.771	-
- Overige vorderingen	-	2.956
	<u>39.919</u>	<u>110.966</u>

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
5. Liquide middelen		
- Rabobank bedrijfsbonusrekening .901	250.000	1
- Rabobank rekening-courant .101	528.513	88.410
- Rabobank donateurs .832	47.913	36.174
- Rabo spaarrekening .443	950.000	-
- Rabobank bedrijfspaarrekening .385	250.000	200.233
- Kas	532	6.610
- Gelden onderweg	11.730	6.440
	<u>2.038.688</u>	<u>337.868</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting. De kredietfaciliteit bedraagt € 250.000.
Met ingang van 2021 kan er alleen nog maar gepind worden, daarom is het kasgeld afgenomen.

PASSIVA

In euro's

6. Eigen Vermogen

Vrij besteedbaar vermogen

* Overige reserve

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Stand 1 januari	214.176-	12.282
- Leo-Salo-Leo fonds: correctie 2019	8.190-	-
- Resultaat boekjaar:	1.233.889	379.093-
	<u>1.011.523</u>	<u>366.811-</u>
- Onttrekking egalisatiereserve HcKW	1	
- Leo-Salo-Leo fonds	505-	6.805-
- Fonds NS-gelden	1.250.000-	-
- Gerhardt en Mieke Meijer Educatiefonds	33.025	159.440
Stand 31 december	<u>205.956-</u>	<u>214.176-</u>

Egalisatiereserve HcKW

* Egalisatiereserve exploitatiesubsidie

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
- Stand per 1 januari	1	-
- Toevoeging	1	1
- Stand per 31 december	<u>2</u>	<u>1</u>

De egalisatiereserve exploitatiesubsidie is gevormd op grond van de Subsidieregeling VWS-subsidies. Het bedrag dat aan de egalisatiereserve wordt toegevoegd wordt berekend door het totaal van de met de gesubsidieerde activiteiten samenhangende baten, waaronder de vastgestelde instellingssubsidie en de gerealiseerde overige baten, te verminderen met de lasten van de gesubsidieerde activiteiten. Deze uitkomst wordt vervolgens toegerekend naar rato van de vastgestelde instellingssubsidie en de in de ingediende begroting vermeldde, met de gesubsidieerde activiteiten samenhangende overige baten.

Egalisatiereserve LSG

* Egalisatiereserve exploitatiesubsidie

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
- Stand per 1 januari	-	-
- Toevoeging	26.172	-
- Stand per 31 december	<u>26.172</u>	<u>-</u>

De egalisatiereserve LSG is gevormd op grond van de Subsidieregeling VWS-subsidies. Het bedrag dat aan de egalisatiereserve wordt toegevoegd wordt berekend door het totaal van de met de gesubsidieerde activiteiten samenhangende baten, waaronder de vastgestelde instellingssubsidie en de gerealiseerde overige baten, te verminderen met de lasten van de gesubsidieerde activiteiten. Deze uitkomst wordt vervolgens toegerekend naar rato van de vastgestelde instellingssubsidie en de in de ingediende begroting vermeldde, met de gesubsidieerde activiteiten samenhangende overige baten.

Bestemmingsfondsen

* Gerhardt en Mieke Meijer Educatiefonds

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Stand per 1 januari	163.034	322.474
- Schenking:	-	-
	<u>163.034</u>	<u>322.474</u>
- Besteding educatieve projecten	-33.025	-159.440
Stand per 31 december	<u>130.009</u>	<u>163.034</u>

De doelstelling van het fonds is door de schenker als volgt bepaald: "Het organiseren van educatieve projecten t.b.v. jongeren op de basisschool en het voortgezet onderwijs". In 2020 zijn de kosten van diverse educatieve activiteiten conform een directiebesluit ten laste van dit fonds gebracht.

PASSIVA

In euro's

	2020	2019
* Leo-Salo-Leo fonds		
Stand per 1 januari	6.805	-
- Correctie voorgaand boekjaar:	8.190	
- Schenking:	505	11.805
	<u>15.500</u>	<u>11.805</u>
- Besteding educatieve projecten	-	5.000
Stand per 31 december	<u>15.500</u>	<u>6.805</u>

De doelstelling van het fonds is door de schenker als volgt bepaald: "Educatieve programma's, projecten en activiteiten te ontwikkelen in het Herinneringscentrum Kamp Westerbork voor bezoekers jonger dan 10 jaar".

De correctie 2019 betreft onterechte onttrekking en aanvulling dotatie.

	2020	2019
* Bestemmingsfonds NS gelden		
Stand per 1 januari	-	-
- Ontvangst:	1.250.000	-
	<u>1.250.000</u>	<u>-</u>
- Besteding	-	-
Stand per 31 december	<u>1.250.000</u>	<u>-</u>

Gedurende het boekjaar 2020 heeft Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork een bijdrage van € 1.250.000 van de NS ontvangen vanuit de collectieve uiting van erkenning van het leed en lot van de grote groep getransporteerde gevangenen die geen aanspraak (meer) kan maken op individuele financiële tegemoetkoming. Deze financiële bijdrage moet ten goede komen aan educatie, gericht op jongeren met gebruik van moderne technologie.

	31-12-2020	31-12-2019
7. Langlopende schulden		
- Lease John Deere	13.037	17.982
- Lening Ministerie VWS	160.000	160.000
	<u>173.037</u>	<u>177.982</u>

	2020	2019
<u>Lease John Deere</u>		
Stand per 1 januari	22.873	-
Nieuwe verplichting aangegaan	-	30.225
Aflossing boekjaar	4.891	7.352
Stand per 31 december	<u>17.982</u>	<u>22.873</u>
Aflossing komend boekjaar	4.945	4.891
	<u>13.037</u>	<u>17.982</u>

Deze financiering ad € 30.225 is verstrekt ter financiering van een John Deere traktor. Aflossing vindt plaats over een periode van 5 jaar. Het rentepercentage bedraagt 0,09% vast tot en met 2024. De maandelijkse aflossing bedraagt € 426,50. Het aantal resterende termijnen bedraagt 43. Van het restant van de financiering per 31 december 2020 heeft een bedrag van nihil euro een looptijd langer dan vijf jaar.

PASSIVA

In euro's

	2020	2019
<u>Lening VWS</u>		
Stand per 1 januari	200.000	-
Dotatie/aflossing boekjaar	-	200.000
	<u>200.000</u>	<u>200.000</u>
Aflossing komend boekjaar	40.000	40.000
Stand per 31 december	<u>160.000</u>	<u>160.000</u>

Deze financiering ad € 200.000 is verstrekt ter verbetering van de liquiditeit door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Aflossing vindt plaats over een periode van 5 jaar. Het rentepercentage bedraagt 0%. De jaarlijkse aflossing bedraagt € 40.000. Het aantal resterende termijnen bedraagt 5. Van het restant van de financiering per 31 december 2020 heeft een bedrag van nul euro een looptijd langer dan vijf jaar. I.v.m. Corona zijn de aflossingen één jaar opgeschort.

8. Kortlopende schulden

	31-12-2020	31-12-2019
Aflossingsverplichtingen		
- Lease John Deere	4.945	4.891
- Lening Ministerie VWS	40.000	40.000
	<u>44.945</u>	<u>44.891</u>
Schulden aan leveranciers	<u>70.844</u>	<u>164.646</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
- Loonheffing	<u>65.919</u>	<u>75.794</u>
Schulden terzake van pensioenen		
- Pensioenpremies	<u>1.582</u>	<u>18.166</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
- Te betalen diverse kosten	32.211	24.012
- Vakantiegeld	52.138	52.496
- Vakantiedagen	24.103	49.013
- Te betalen netto salarissen	-	319
- Te betalen accountantskosten	20.000	15.000
- Nog te betalen bedragen	-	25.000
- Vooruitontvangen bedragen	4.855	-
- Vooruitontvangen subsidies	589.031	163.046
	<u>722.338</u>	<u>328.886</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten

Subsidie

In het kader van afspraken voor de periode 2019-2021 is door het Ministerie van VWS de subsidie voor voor het Landelijk Steunpunt Gast sprekers (LSG) toegezegd, jaarlijks € 256.000.

Wij moeten deze subsidie jaarlijks aanvragen, uiterlijk op 1 oktober voor subsidie voor de uitvoering in het daarop volgende jaar.

Verplichtingen

<u>Leverancier</u>	<u>Verplichting voor</u>	<u>Contractduur</u>	<u>Te betalen</u>		
			<i>Binnen één jaar</i>	<i>Tussen één en vijf jaar</i>	<i>Meer dan vijf jaar</i>
Securitas	Alarmopvolging	1 jaar	€ 584		
Engie	Service- en onderhouds abonnement	1 jaar	€ 13.458		
Veenman	Huur printer/kopieer apparaat	1 jaar	€ 1.519		
Claranet	Automatisering	tot 1 juli 2021	€ 33.942		
TCA	Automatisering	vanaf 1 juni 2021, looptijd 3 jaar	€ 22.069	€ 107.186	
Essent	Energie o.b.v. werkelijk gebruik	tot 2023	p.m.	p.m.	
SW Vastgoed Verbetering	Schilderwerkzaamheden	werk 2021	€ 33.818		
			<u>€ 105.390</u>	<u>€ 107.186</u>	<u>€ -</u>

Zekerheden kredietfaciliteit

De kredietfaciliteit bij de Rabobank bedraagt € 250.000.

Als zekerheden hiervoor zijn gesteld, de inventaris, overige verpandingen-subsidieontvangsten ministerie VWS, vorderingen op derden en voorraden.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

In euro's

	<u>31-12-2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>31-12-2019</u>
10. Baten			
Eigen middelen			
- Entreegelden	584.019	860.000	957.300
- Netto-omzet boeken, gidsen e.d.	13.447	100.000	73.342
- Overige baten	7.290	30.000	16.347
- Projecten	477.744	393.000	630.107
- Donaties Leo-Salo-Leo fonds	505	-	11.806
- Donaties en giften	153.199	138.000	124.729
- Nalatenschappen	46.313	2.000	2.000
- Nog te genereren omzet	-	132.900	-
	<u>1.282.517</u>	<u>1.655.900</u>	<u>1.815.631</u>

Op last van de overheid moest het museum sluiten i.v.m. Corona van 13 maart t/m 31 mei en van 5 november t/m 18 november en van 16 december t/m 31 december 2020. Daarnaast moest het museum vanaf 1 juni werken met tijdsloten waardoor slechts een zeer beperkt aantal bezoekers per uur in het museum mochten worden toegelaten.

In 2020 is een deel van de incurante voorraad afgeschreven/afgewaardeerd. Dit drukt naast de effecten van Corona de omzet boeken.

	<u>31-12-2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>31-12-2019</u>
Subsidies			
- Subsidie Ministerie van VWS	599.520	585.000	568.153
- Subsidie gemeente Midden-Drenthe	40.000	40.000	2.042
- Subsidie provincie Drenthe	117.426	117.000	117.068
	<u>756.946</u>	<u>742.000</u>	<u>687.263</u>
Totale baten normale bedrijfsvoering	<u>2.039.463</u>	<u>2.397.900</u>	<u>2.502.894</u>

	<u>31-12-2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>31-12-2019</u>
Overige bedrijfsopbrengsten i.v.m. Covid-19			
- Verhoging Subsidie Ministerie van VWS	155.049	-	-
- Mondriaanfonds	5.928	-	-
- Provincie Drenthe	25.000	-	-
- Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW1)	106.902	-	-
- Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW3)	50.847	-	-
- Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL1)	30.414	-	-
- Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL2)	18.383	-	-
- Tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren (TOGS)	4.000	-	-
	<u>396.523</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Deze gelden zijn ontvangen als tegemoetkoming voor de gemiste inkomsten i.v.m. de verplichte sluiting.

De NOW gelden en TVL2 zijn een voorschot en het definitieve bedrag is nog niet vastgesteld.

Totale baten	<u>2.435.986</u>	<u>2.397.900</u>	<u>2.502.894</u>
---------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

In euro's

	<u>31-12-2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>31-12-2019</u>
11. Lonen en salarissen			
- Bruto lonen	1.161.725	1.237.000	1.248.469
- Mutatie vakantiedagenverplichting	-24.910	-	15.191
- Mutatie vakantiegeldverplichting	-358	-	2.159
	<u>1.136.457</u>	<u>1.237.000</u>	<u>1.265.819</u>
- Af: Ontvangen ziekengelduitkeringen	-14.006	-	-31.202
- Af: Ontvangen loonkostensubsidie	-18.602	-19.000	-18.972
- Af: Doorbelaste personeelskosten	-290.586	-286.000	-365.378
	<u>813.263</u>	<u>932.000</u>	<u>850.267</u>

In verband met bezuinigingen zijn een aantal uitdienst getreden werknemers niet vervangen. Daarnaast zijn er acties ondernomen om de tegoeden aan vakantiedagen te verminderen.

12. Sociale lasten	219.411	190.000	194.683
13. Pensioenlasten	103.121	115.000	114.725

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2020 gemiddeld 22,4 fte werkzaam (2019: 24,8).

	<u>31-12-2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>31-12-2019</u>
14. Afschrijvingen			
- Afschrijvingen immateriële vaste activa	38.552	-	34.642
- Afschrijvingen materiële vaste activa	61.595	40.000	44.288
	<u>100.147</u>	<u>40.000</u>	<u>78.930</u>

De investering in immateriële vaste activa was bij het opstellen van de begroting in september 2019 nog niet bekend.

Overige bedrijfskosten

	<u>31-12-2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>31-12-2019</u>
15. Overige personeelskosten			
- Ziektekostenverzekering	45.186	36.000	37.264
- Opleidingskosten	-	5.000	-
- Vrijwilligersvergoeding	13.043	36.000	42.714
- Bijeenkomsten/representatie	-477	2.000	4.900
- Reis- en verblijfkosten	4.780	3.000	6.914
- Kosten arbodienst	4.130	3.500	3.650
- Reiskostenvergoedingen	41.104	42.000	34.311
- Inhuur personeel	6.945	-	7.095
- Overige personeelskosten	9.735	16.000	42.851
	<u>124.446</u>	<u>143.500</u>	<u>179.699</u>

Door Corona konden er slechts een beperkt aantal vrijwilligers worden ingezet.

Onder de overige personeelskosten in 2019 zijn de kosten meegenomen die gerelateerd zijn aan het afscheid van de voormalige directeur (€ 25.000).

Er zijn op 31 december 2020 73 vrijwilligers (2019: 79) betrokken bij HckW. Zij vertegenwoordigen ongeveer 14,6 fte.

Indien de vrijwilligersvergoedingen zouden worden omgerekend naar loonkosten, zou dit een extra kostenpost betekenen van ongeveer € 313.000 (o.b.v. minimumloon).

In euro's

	31-12-2020	Begroting 2020	31-12-2019
16. Huisvestingskosten			
- Energiekosten	57.668	52.000	54.914
- Onroerendezaakbelasting	13.872	14.000	14.091
- Schoonmaak	53.285	49.000	50.161
- Onderhoud onroerende zaak	23.398	60.000	9.707
- Bewakingskosten	2.953	4.000	5.228
- Huur opslagruimte	7.324	8.000	7.479
- Tuin/voorplein	2.380	2.000	3.742
- Museale apparatuur	2.868	1.000	1.727
- Installaties	18.788	15.000	20.103
- Verzekeringen	28.895	30.000	27.250
- Kampterrein	5.518	-	1.895
- Overige huisvestingskosten	8.642	8.000	7.472
	<u>225.591</u>	<u>243.000</u>	<u>203.769</u>
- Doorbelaste huisvestingskosten	-22.626	-18.000	22.733-
	<u>202.965</u>	<u>225.000</u>	<u>181.036</u>

In verband met Corona zijn de schoonmaakkosten extra hoog door aanvullende hygiene maatregelen.

Het geplande schilderwerk is één jaar opgeschort.

In het onderhoud zijn opgenomen de extra kosten om het museum aan te passen aan de anderhalve meter samenleving.

	31-12-2020	Begroting 2020	31-12-2019
17. PR-kosten			
- Reclame- en advertentiekosten	1.668	2.000	2.959
- Vrienden	248	-	636
- Public relation- en publicatiekosten	5.194	12.000	12.341
- Bezoekersmonitoring	950	1.000	1.200
- Getekend nieuws	3.559	16.000	12.097
- Presentatie	-	2.000	1.710
- Online marketing	6.276	5.000	6.836
- Overige kosten PR, marketing en publicaties	1.005	3.000	3.053
	<u>18.900</u>	<u>41.000</u>	<u>40.832</u>

Het getekend nieuws is door de sluiting en de daarom gecancelde herdenkingen/activiteiten slechts éénmaal verzonden.

	31-12-2020	Begroting 2020	31-12-2019
18. Exploitatiekosten			
- Rijdend materieel	14.679	35.000	50.282
- Historische plek	8.854	-	-
- Herdenking 4 mei	1.223	29.000	30.050
- Projecten	590.908	416.000	808.659
- Jaaractiviteiten	12.721	5.000	1.350
- Collectie	2.615	10.000	8.533
- Expositie	630	12.000	7.675
	<u>631.630</u>	<u>507.000</u>	<u>906.549</u>

De herdenking op 4 mei is i.v.m. Corona als podcast vormgegeven.

In euro's

	31-12-2020	Begroting 2020	31-12-2019
19. Kantoorkosten			
- Kantoorartikelen	2.258	7.000	2.763
- Communicatiekosten	12.205	13.000	12.526
- Contributie en lidmaatschappen	6.483	7.000	11.104
- Automatiseringskosten	103.546	86.000	91.049
- Porto en verzendkosten	4.434	8.000	8.070
- Drukwerk	4.393	7.000	6.841
	133.319	128.000	132.353

A.g.v. de professionalisering van het IT landschap zijn de automatiseringskosten toegenomen t.o.v. de begroting. In 2021 worden de automatiseringsdiensten ondergebracht bij een nieuwe leverancier. Dit zal naar verwachting een forse besparing opleveren.

	31-12-2020	Begroting 2020	31-12-2019
20. Algemene kosten			
- Accountantskosten	26.152	12.000	17.172
- Advies en juridische kosten	11.912	1.000	3.746
- Betalingsverschillen	-321	-	-205
- Kosten loonadministratie	5.157	5.500	5.700
- Kosten reserveringssysteem tickets	25.317	-	-
	68.217	18.500	26.413

De kosten voor de accountantscontrole 2020 zijn hoger dan begroot omdat er een nieuwe accountant is aangesteld wat nog niet in de begroting was verwerkt. Daarnaast is er sprake geweest van meerwerk over het boekjaar 2019. Ook voor de verantwoording NOW wordt een aanvullende nota gestuurd.

Er is in 2020 gebruik gemaakt van meerdere adviseurs om de organisatie te begeleiden in diverse processen.

Na de eerste sluting mocht het museum open op 1 juni indien de bezoekers vooraf de tickets konden reserveren. Het museum kon daarmee voldoen aan de gemaximeerde aantal bezoekers. Daarom de kosten gemaakt voor een reserveringssysteem.

	31-12-2020	Begroting 2020	31-12-2019
21. Gerhardt en Mieke Meijer educatiefonds			
- Onttrekkingen boekjaar	33.025	31.000	159.440

De kosten van alle activiteiten met een educatief karakter worden conform een bestuursbesluit ten laste gebracht van het Gerhardt en Mieke Meijer educatiefonds.

	31-12-2020	Begroting 2020	31-12-2019
22. Financiële baten en lasten			
- Rentebaten rekening courant	-468	-500	-334
- Betaalde rente pensioenschuld	-	1.000	-
- Betaalde rente lease	228	5.400	420
- Betaalde bankkosten	3.893	21.000	16.974
	3.653	26.900	17.060

In euro's

	<u>31-12-2020</u>	Begroting 2020	<u>31-12-2019</u>
23. Bijzondere baten			
- NS bijdrage	<u>1.250.000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Gedurende het boekjaar 2020 heeft Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork een bijdrage van € 1.250.000 van de NS ontvangen vanuit de collectieve uiting van erkenning van het leed en lot van de grote groep getransporteerde gevangenen die geen aanspraak (meer) kan maken op individuele financiële tegemoetkoming. Dit bedrag wordt beklemd in een bestemmingsfonds onder het eigen vermogen.

Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork

drs. C.M. Tijen	Waarnemend directeur
B.J. Minco	Voorzitter RvT
H.J. Peters	Secretaris/penningmeester RvT
K.M. Pattipilohy	Lid RvT
P.E.J. den Oudsten	Lid RvT
mr. R.E. Vis	Lid RvT

Bezoldiging directie 2020

De Raad van Toezicht van stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 2019 bij de benoemingsprocedure voor een nieuwe directeur. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork de CAO sociaalwerk.

G. Verschoor bestuurder

Dienstverband

- aard	onbepaald
- uren (voltijds werkweek)	36
- parttime percentage	100%
- periode	1 jan t/m 31 dec 2020

Bezoldiging (in euro's)

- bruto loon	84.840
- vakantiegeld	6.301
- eindejaarsuitkering	7.605
Totaal jaarinkomen	<u>98.746</u>
Afdracht pensioenfonds PFZW	<u>20.327</u>

Honoraria Raad van Toezicht

In 2020 hebben de leden van de Raad van Toezicht geen vergoedingen ontvangen.

Aan het bestuur van
Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Burgemeester Roelenweg 14-18
Postbus 508
8000 AM Zwolle

T: +31 (0)38 425 86 00

zwolle@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020, geëindigd op 31 december 2020, van Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork te Hooghalen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening, pagina 7 tot en met 25, een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de in Nederland geldende financiële verslaggeving (RJK C1) en de RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2020;
2. De staat van baten en lasten over 2020; en
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Jaarverslag;
- Overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJk C1 en RJ 640.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende financiële verantwoording (RJk C1) en RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.

Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 15 juli 2021

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend

drs. R. Hoeksel RA